

XVIII 9873 10

ЛЕНИНСКАЯ ВУЧОБА

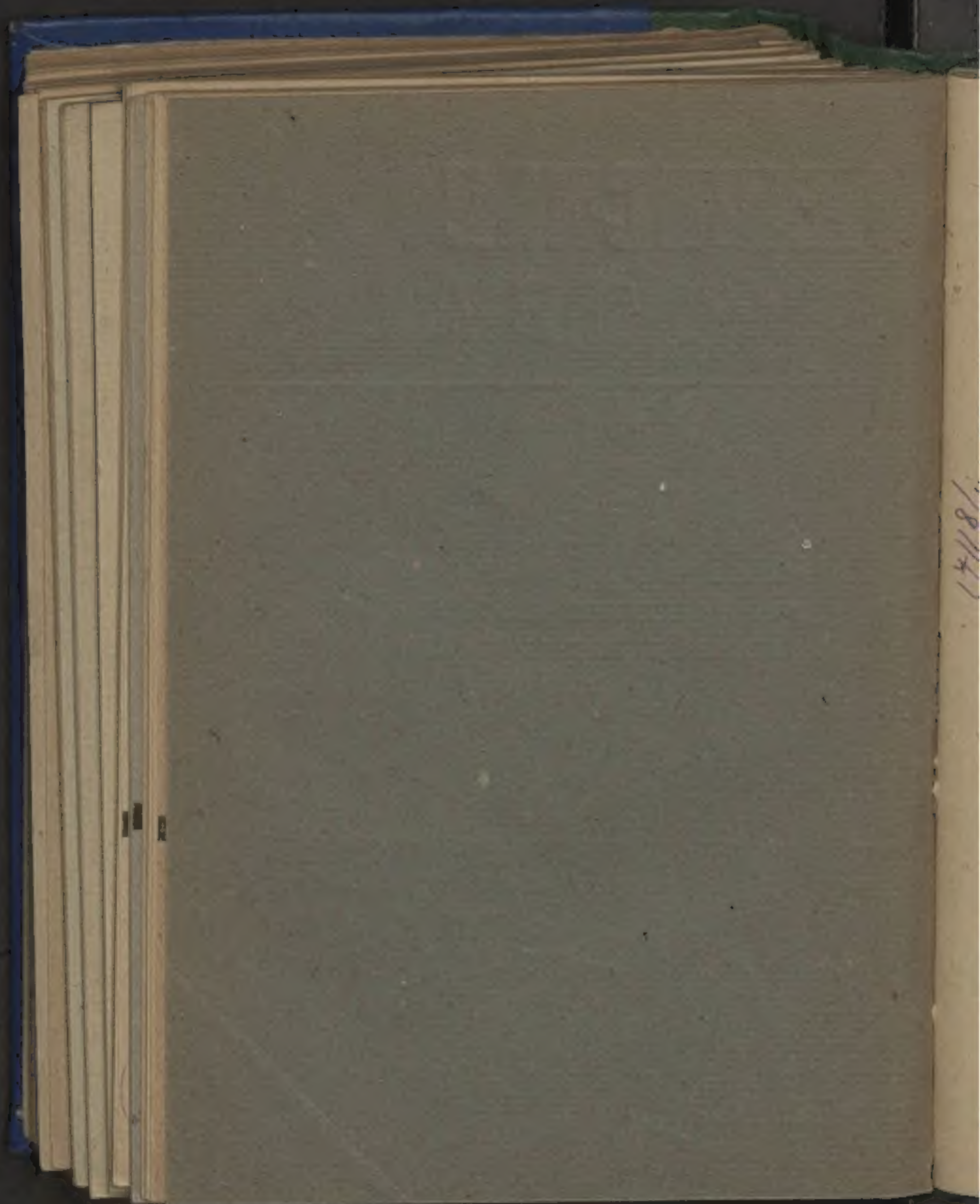
1243 1956

ЧАСОПІС-ПАДРУЧНИК
ДЛЯ ПАЧАТКОВЫХ ПАРТШКОЛ
І НИЗОВОЇ СЕТКІ ПАРТАСЬВЕТЫ

ОРГАН КУЛЬТУРОПУ ЦН КП (С)Б

книга 11

ЦЕНА 10 КОП.

ЛЕНІНСКАЯ ВУЧОБА

ЧАСОПІС-ПАДРУЧНІК
ДЛЯ ПАЧАТКОВЫХ ПАРТЫЙНЫХ ШКОЛ

ОРГАН КУЛЬТПРОПУ ЦК КП(б)Б

Адказны рэдактар МОДЭЛЬ

Рэдакцыя:

А. КАНАКОШІН, Д. ОРЛІС, ПЕРЛІНА, Я. РАМАНЧУК,
П. СТАРАВОЙТАЎ, МОДЭЛЬ І КЛІМАЎ

№ 11

XVIII

9878

ДЗЯРЖАЎНАЕ ВЫДАВЕЦТВА БЕЛАРУСІ
ВУЧПЭДСЭКТАР

М Е Н С К

1931

14/8/41

Літ. праўка *Татарынчык*.
Тэхрэдактар *Мілешка*.
Корэктар *Мінкіна*.

Заказ № 2058.

10.000 экз.

(2 арк.)

Галоўлітбел

№ 2490.

Друкарня імя Сталіна.

Халепа Т. Я.

ЗА СВАЯЧАСОВУЮ АПРАЦОЎКУ І ЗДАЧУ ІЛЬНАВАЛАКНА ДЗЯРЖАВЕ.

1. Вырашым праблему тэхнічных культур.

У трэцім годзе 5-годкі мы маем вялізарнейшыя дасягненні па рэканструкцыі сельскай гаспадаркі ў напрамку пабудовы буйных сацыялістычных гаспадарак. У асноўных збожжавых раёнах скончана суцэльная колектывізацыя і на яе аснове ліквідацыя як класы апошняга аплоту капіталізму ў вёсцы—кулацтва.

Чэрвеньскі пленум ЦК УсеКП(б) зазначыў, што «колгаснае сялянства ператварылася ў цэнтральную фігуру земляробства... у выніку развіцця саўгасаў і пераходу большасці працоўнага сялянства на шлях колектывізацыі, наша краіна стала краінай самай буйнай сельскай гаспадаркі ў сьвеце».

Колгаснае будаўніцтва пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі працягваецца і далей пры поўным захаванні прынцыпаў добраахвотнасці і рашучай барацьбе з «лявацкім» адміністраваннем колгаснага руху. Асноўнай задачай на сучасным этапе калгаснага будаўніцтва зрабілася задача гаспадарча-арганізацыйнага замацавання колгасаў.

На аснове шырокага разгортвання будаўніцтва саўгасаў і колгасаў краіна з поспехам вырашыла збожжавую праблему. «Зараз, калі мы ўжо вырашылі ў асноўным збожжавую праблему, мы можам прыступіць да адначасовага вырашэння і праблемы жыўлагадоўлі і праблемы тэхнічных культур». (З прамовы тав. Сталіна на XVI партз'ездзе).

Вырашэнне праблемы тэхнічных культур, а тым самым стварэнне сыравіннай базы для нашай лёгкай прамысловасці, якая

павінна задавальняць шырокія патрэбы мас, павінна стаць прадметам асобнай увагі і клопатаў усёй партарганізацыі, усёй савецкай грамадзкасці.

Шлях да вырашэння праблемы тэхнічных культур, у прыватнасці і льну, той жа самы, што і для вырашэння праблемы збожжавых культур, а іменна, пабудова буйных саўгасаў і колгасаў. Толькі буйныя, соцыялістычныя гаспадаркі, саўгасы і колгасы, якія ўжываюць механічныя спосабы апрацоўкі, змогуць забяспечыць выкананне задання па тэхкультурах для нашай лёгкай прамысловасці.

Асноўнае, што робіць цяжкім вырашэнне праблемы тэхнічных культур—гэта абмяжованыя магчымасці аднаасобнай, дробна-таварнай гаспадаркі селяніна і старыя дапатопныя прыёмы тэхнікі апрацоўкі ўраджаю лёну, якія патрабавалі вельмі вялікіх затрат чалавечай працы. Ва ўмовах вузкапалосся і абмежаваных патрэб дробнай аднаасобнай селянскай гаспадаркі нельга было чакаць шырокага развіцця ільнаводства.

Толькі бурныя тэмпы калектывізацыі, падвядзеныя пад ільнаводныя гаспадаркі магутнай машынай базы: будаўніцтва МТС у ільнаводных раёнах, заводаў па пяршачнай апрацоўцы ільну, завоз ільнацерабілак, ільначасалак, ужыванне мінеральных угнаеньняў—адчыняе шырокія перспектывы развіццю соцыялістычнага ільнаводства. Пабудова буйных соцыялістычных гаспадарак ільнаводства дае магчымасць у некалькі разоў пашырыць плошчу пасеву ільну і асвоіць новыя нераспрацаваныя землі пад пасев ільну. Развіццё ільнаводства ў буйных соцыялістычных гаспадарках дае магчымасць хутка падвышаць ураджайнасць і ўзняць тэхніку ільнаводства на вышыню, якая адпавядае пастаўленай партыяй і савецкай уладай задачы «дагнаць максимум у 10 гадоў самыя перадавыя ў тэхніка-эканомічных адносінах капіталістычныя краіны».

Найвялікшая задача па вырашэнні пытання тэхнічных культур, у прыватнасці ільну, ускладаецца на БССР, у якой кліматычна-глебавыя ўмовы спрыяюць развіццю ільнаводства. Наша сельская гаспадарка развіваецца ў напрамку спецыялізацыі раёнаў, адпаведна географічным і глеба-кліматычным умовам. Мы рашуча вядзем барацьбу з прынцыпам «сеяць усяго патроху».

Гэта прынцыпы адсталай гаспадаркі, якія нічога агульнага ня маюць з прынцыпамі спецыялізацыі буйнай соцыялістычнай гаспадаркі. БССР па сваіх кліматычна-глебавых умовах не аднолькава, а таму і спецыялізацыя раёнаў ідзе адпаведна тым прыродным умовам, якія спрыяюць той або іншай галіне развіцця сельскае гаспадаркі.

Студзеньскі пленум ЦК КП(б)Б, надаючы асаблівае значэнне спецыялізацыі раёнаў, падкрэсліў, што трэба «ў адпаведнасці з устаноўленым раёнаваннем БССР правесці рэзкую спецыялізацыю саўгасаў і колгасаў, адначасова ўцягнуўшы ў гэту справу бядняцка-серадняцкія масы аднаасобнікаў».

Гаспадарча-арганізацыйнае замацаванне калгасаў, а таксама будаўніцтва новых саўгасаў і калгасаў павінна праводзіцца з пункту погляду пастаўленай партыяй задачы правядзення спецыялізацыі. Партыйныя, савецкія і прафсаюзныя арганізацыі павінны мобілізаваць шырокія масы рабочых саўгасаў, колгаснікаў і бядняцка-серадняцкія масы аднаасобнікаў на выкананне важнейай дырэктывы партыі—проблемы тэхкультур.

Трэба як мага хутчэй перайсці ад старых, далатоўных метадаў апрацоўкі тэхнічных культур да новых высокамэханізаваных, якія вызваляюць чалавека ад цяжкай працы, падвесці навуковы фундамент пад процэсы апрацоўкі ільну.

Неадкладна пачаць ажыццяўленне задачы, высунутай т. Сталіным, задачы аўладання тэхнікай. Тав. Сталін сказаў: «Самае важнае з пункту погляду будаўніцтва мы ўжо зрабілі. Нам засталося нямнога: вывучыць тэхніку, аўладаць навукай. І калі мы зробім гэта, дык у нас пойдучь такія тэмпы, аб якіх зараз мы і марыць ня можам».

З бальшавіцкай настойлівасцю патрэбна мобілізаваць масы колгаснікаў мужчын і жанчын на выкананне гэтай дырэктывы т. Сталіна. Трэба памятаць яго словы: «Тэхніка ў пэрыод рэканструкцыі вырашае ўсё». Аўладанне новай тэхнікай процэсаў вытворчасці ільну, работа на ўборачных і апрацовачных машынах—зьяўляюцца неадкладнай задачай кожнага работніка ільнаводных саўгасаў і колгасаў.

Выкананьне гэтае адказнейшае задачы партыі—вырашэньне праблемы тэхнічных культур—праходзіць ва ўмовах жорсткай клясавай барацьбы з кулаком і яго падпаваламі. Кулак добра разумее, што спецыялізацыя ўзмацняе соцыялістычную сельскагаспадарчую вытворчасць колгасаў і спрыяе хутчэйшаму развіццю лёгкай прамысловасці. Ён усімі магчымымі сродкамі імкнецца затармазіць, скомпрометаваць ідэю спецыялізацыі гаспадаркі, а тым самым вырашэньне праблемы тэхнічных культур. Увесну кулак і яго агенты ўсе сілы паклалі на агітацыю за скарачэньне плошчы пасеву ільну. У час поліўнай кампаніі ён імкнуўся ўплываць на жанчын размовамі аб тым, што нічога вы за гэта не атрымаеце, што будзе вайна і ўсё прападзе і г. д. Зараз яго дзейнасць накіравана на зрыў пяршачнай апрацоўкі ільнавалакна і здачы яго дзяржаве. Клясавая пільнасць партыйных арганізацый, калгаснай масы і бядняцка-серадняцкага сялянства на ўсіх вучастках—рашаючая ўмова вырашэньня праблемы тэхнічных культур. Рашучая барацьба з кулацкімі вылазкамі, пад якімі выглядамі яны ні былі-б, бязьлітаснае падаўленьне яго спроб пашкодзіць справе апрацоўкі тэхнічных культур і добрая арганізацыя колгасных мас на паспяховае правядзеньне пяршачнай апрацоўкі ільну—забяспечыць сыравінную базу нашай лёгкай прамысловасці.

У вырашэньні праблемы тэхнічных культур, у прыватнасці ільнавалакна, вялікую ролю павінен будзе адыграць аднаасобны сектар сельскае гаспадаркі. Колгаснае сялянства стала цэнтральнай фігурай земляробства. Бядняцка-серадняцкія гаспадаркі аднаасобнікаў адыгрываюць у сельскагаспадарчай вытворчасці другарадную ролю, але ні ў якім разе нельга іх ігнараваць таму, што вытворчая роля іх, у тым ліку і ў галіне тэхнічных культур, яшчэ вялікая. Нельга недацэньваць як задачы ўцягнення аднаасобных бядняцка-серадняцкіх гаспадарак у колгасы, так і вытворчага значэння іх.

Трэба рашуча весці барацьбу з правымі і «левымі» опартуністамі, якія робяць стаўку на самацёк у адносінах бядняцка-серадняцкіх мас аднаасобнікаў. Трэба настойліва весці агітацыйна-масавую растлумачальную работу па ўцягненні бядняцка-серадняцкіх мас аднаасобнікаў у колгаснае будаўніцтва.

Гаспадарча-арганізацыйнае замацаванне існуючых калгасаў, якое з'яўляецца асноўнай задачай у сучасны момант, ёсць мацнейшы сродак далейшага ўцягнення аднаасобнікаў беднякоў і сярднякоў у калгасы.

II. Разьвіццё ільнаводзтва ў БССР.

На аснове правільнага правядзення генэральнай лініі партыі, бязьлітаснай барацьбы з апартунізмам, краіна дабілася вялізарнейшых поспехаў у правядзенні калектывізацыі бядняцка-сярадняцкіх гаспадарак.

У БССР рад раёнаў (Лепельскі, Койданаўскі, Сьмілавіцкі і інш.) заканчваюць суцэльную калектывізацыю бядняцка-сярадняцкіх гаспадарак.

Пасьляховае правядзеньне суцэльнай калектывізацыі і гаспадарчае замацаванне саўгасаў і колгасаў дае магчымасьць хутчэй правесці спецыялізацыю раёнаў і кожнага саўгасу і колгасу па асобку.

Ужо з вясны гэтага году мы маем круты паварот у вырашэнні праблемы тэхнічных культур, у прыватнасці ільну. У мінулым годзе пад ільном была засеяна плошча 2245 тыс. га, у гэтым годзе ўсяго па Савецкім Саюзе засеяна 3032 тыс. га ільну. Рост засеўнай плошчы ў параўнаньні з мінулым годам мы маем на 35 проц. Палова ўсёй плошчы пасеву ільну па Савецкім Саюзе засеяна саўгасамі і колгасамі.

БССР, якая ідзе па шляху да суцэльнай калектывізацыі бядняцка-сярадняцкіх гаспадарак на аснове добраахвотнасці і правядзення шырокай растлумачальнай работы, такасама паспяхова вырашае праблему тэхнічных культур. Засеўная плошча ільну па БССР у гэтым годзе ўзрасла на 61,3 проц., дасягнуўшы 242 тыс. га.

Робота па калектывізацыі ў ільнаводных раёнах, барацьба за пашырэнне плошчы пасеву ільну праходзіла ва ўмовах жорсткай класавай барацьбы. Пад кіраўніцтвам партыйных арганізацый, на аснове цвёрдага і няўхільнага правядзення генэральнай лініі партыі, колгаснікі і бядняцка-сярадняцкія масы дабіліся вялікіх поспехаў у пашырэнні плошчы ільну, вядучы рашучую барацьбу з класавымі ворагамі і іх агентурай—апартуністамі.

Шпаркае правядзеньне калектывізацыі і пашырэнне пасеву ільну робяць колгасна-саўгасны сектар рашаючай сілай у ільнаводстве.

Уборка ільну па Савецкай Беларусі ўжо скончана. Пачалася апрацоўка і падрыхтоўка да здачы ільнавалакна і ільнасемя дзяржаве. Гэта адказнейшая работа павінна прыцягнуць да сябе ўвагу ўсёй партарганізацыі і саўгасна-колгаснай масы. У гэтым годзе патрэбна карэжным чынам перабудаваць методы апрацоўкі ільну і закончыць яе ў максымальна кароткі тэрмін.

Да ўборкі і пяршачнай апрацоўкі ільну мы ў гэтым годзе прышлі больш тэхнічна ўзброенымі. Па БССР у гэтым годзе будзецца 45 новых ільназаводаў, з іх некаторыя ўжо пачалі працаваць. Для ўборкі ільну ў гэтым годзе было завезена 500 ільнацерабілак, 320 машын для абчосвання ільняных галовак, ёсць 15 машына-трактарных станцый у ільнаводных раёнах. Але ня гледзячы на наяўнасьць значнай тэхнічнай сілы апрацоўка ільну будзе яшчэ ў асноўным праводзіцца ручным спосабам.

Колегія Народнага камісарыяту земляробства БССР у сувязі з гэтым паставіла: «скарыстаць існуючыя саматужныя прылады для ўборкі і апрацоўкі ільну і канпель, максымальна мобілізаваць у раёнах наяўныя машыны (канюшыныя цёркі, шэнэлі, мяліцы і інш.), арганізаваць саматужны выраб новых прылад, расставіць людзей і арганізаваць працу ў час ўборкі так, каб усе паводзі ільну і канпель былі ўбраны і апрацаваны ў вызначаныя тэрміны».

Вынікі ўборачнай кампаніі ільну паказваюць, што тыя колгасы і саўгасы, якія арганізавана скарысталі ўсю наяўную ў іх рабочую сілу, пры дапамозе фабрычна-заводскіх і саматужных прылад з поспехам закончылі ўборку ільну і зараз з такім-жа поспехам, пачынаюць яго апрацоўку. Колгасы, якія склаўшы рукі, чакалі машын і спадзяваліся толькі на іх, цягнуліся ў хвасьце ўборачнай кампаніі.

У асноўным-жа, ня гледзячы на падрыхтоўку, якую праводзілі класавыя ворагі і іх агенты—правыя і «левыя» опартуністы—пасеў і ўборка прайшла з вялікім энтузіязмам і плян пасеву і ўборкі ільну колгасамі перавыкананы. Колгасамі ўбрана 110.640 га ільну за 107.603 га паводле пляну. Шмат якія беднякі і сераднякі пасеялі лён аднаасобна, а потым уступілі ў колгас і ўбіралі яго калектывна.

Зараз наступіў адказнейшы этап далейшай барацьбы за лен—пераапрацоўкі і здачы таварнай прадукцыі дзяржаве. У гэтай частцы ў нас ня ўсе добра. Шмат якія саўгасы і колгасы вельмі марудна, па-апортуністычнаму вырашаюць першачарговую задачу сельскагаспадарчай вытворчасці—пераапрацоўкі ільну.

Апортуністычнымі зьяўляюцца довады аб тым, што не хапае рабочай сілы ў колгасах для гэтых работ. Трэба толькі правільна арганізаваць і расставіць наяўныя сілы колгаснікаў, перавесці ўсю работу на зьдзелышчыну, і рабочая сіла хопіць ня толькі для колгаса, але і для адыходніцтва.

Рад перадавых колгасаў паказалі бальшавіцкія ўзоры барацьбы за сваячасовую даставку ільну на загатоўчыя пункты. Колгасы «Чырвоны Кастрычнік», «Плодзень» (Вушацк. раён), «Прогрэс» (Лезьненскі раён) і інш. шырока разгарнулі ільнаапрацоўку, і ільнявалакно ўжо паступіла на загатоўчыя пункты. Прыклады гэтых колгасаў павінны падхапіць колгасы ўсяе БССР і бальшавіцку выканаць адну з важнейшых гаспадарча-палітычных задач сваячасовай пераапрацоўкі і здачы таварнай прадукцыі ільнавалакна дзяржаве.

III. Не дапусьцім памылак мінулага году пры пераапрацоўцы ільну.

Пераапрацоўка ільну патрабуе гатовнасці да яе ня толькі колгаснікаў, але і партыйна-савецкіх арганізацыяў ільняводных раёнаў. Кампанія першачаснай апрацоўкі ільну ня ставіць перад сабой толькі чыста вытворчых задач, але разам з тым яна зьяўляецца важнейшай палітычнай кампаніяй, у часе якой кулацкі паспрабуе скарыстаць усякі повед для яе зрыву.

Вопыт ўборкі і пераапрацоўкі ільнавалакна мінулага году паказвае, што да гэтых справы трэба загадзя дасканала падрыхтавацца, у адваротным жа выпадку пераапрацоўцы ўжо ўбраннага ільну можа нагараць прарыв.

У мінулым годзе кампанія па ўборцы і першачаснай апрацоўцы ільнавалакна ў саўгасах і колгасах прайшла зусім незадавальняюча. Значная колькасць ільну засталася на полі няўбраным, а таксама шмат прапала яго неапрацаванага ў колгасах.

Галоўнымі прычынамі прарыву ва ўборцы і апрацоўцы альна-
валакна ў мінулым годзе трэба лічыць: недастатковую мобіліза-
цыю увагі партыйных арганізацый і колгаснікаў да паспяхо-
вага правядзення ўборкі і апрацоўкі ільну; слабую працывесцы-
ліну; неарганізаванасць рабочай сілы і няправільную расста-
ноўку яе. Масавыя нявыходы на работу і няправільнае разьмер-
каваньне колгасных даходаў вось асноўныя прычыны прарыву
мінулага году.

У колгасах ня былі арганізаваны брыгады, зусім асуджана та
зьдзе лшчына, ня ужываліся нормы выпрадоўкі, рабочая сіла ча-
ста зьнімалася з работ па ўборцы ці апрацоўцы ільну і перакід-
валася на іншыя работы. З тае прычыны, што асноўнай прычы-
най прарываў мінулага году па ўборцы і пераапрацоўцы колгас-
нага ільну была няправільная арганізацыя працы, уся увага зараз
павінна быць накіравана на вырашэнне гэтай важнейшай задачы.

Чырвонскі планум ЦК УсеКІІ(б), адзначаючы недахопы ўбо-
рачнай кампаніі мінулага году, запісаў, што ў мінулым годзе
разьмеркаваньне даходаў не па рабоце, а па душах, побач з не-
дахопам вопыту выдзеньня буніван гаспадаркі, навялю да таго,
што ў шмат якіх выпадках ўборка ня была дзведзена да канца,
страты ў колгасах пры ўборцы былі вельмі вялікімі, а плошча
зьлёвага ворыва была пашырана зусім недастаткова. У саўгасах
такую-ж ачмоўную ролю адыгрывала дрэннае скрыстаньне ма-
шыні, абязьлічка, недаацэнка кіруючымі кадрамі саўгасаў, цяж-
касьцяні, зьвязаных з ўборкай і тое, што саўгасы забыліся на свае
абавязкі, як вытворцаў таварнай прадукцыі, забыліся, што трэба
ня толькі засеяць, але і здаць дзяржаве ўстаноўленую колькасьць
сваёй прадукцыі ва ўстаноўленыя тэрміны.

Найбольш завідным ворагам ва ўборачнай кампаніі і пераапра-
цоўцы тэхнічных культур зьяўляюся і зьяўляецца ядоцькі пранішлі
разьмеркаваньня даходаў. «Гэта бунішняя памылка» — п.ша «Со-
цыялістычнае Земляробства» ў перадавым артыкуле асабліва
жорстка адбілася на матацьбе, калі замест таго, каб у першую
чаргу выканаць дзяржаўныя абавязаньствы, шмат якія колгасы
пачалі разьмяркоўваць хлеб сярод косьцасьнікаў. Некаторыя та-
варшчыны парашылі, што па працаднх будуць разьмяркоўваць
толькі грошы, а продукты — па ядаках. Гэта блытаніца прывяла
да таго, што гультай, людзі, якія любяць карыстацца грамадзян

працай, атрымалі харч і парашылі, што далей ім трэба працаваць. Тыя-ж, хто добра працаваў, парашылі, што калі ўсім даюць пароўну, дык навошта асабліва напружваюць свае сілы».

Падобныя факты менавіта амаль што ў кожным раёне БССР, з ім трэба рэшуча змагацца і не дапускаць іх у далейшым.

Да прызначэння апрацоўкі глыну і давадзення яго ў гатовым выглядзе для здачы дзяржаве патрэбна, каб у колгасах былі прыцягнуты да гэтай работы ня толькі працадольныя мужчыны і жанчыны, але і падлеткі. У гэтым пераапрацоўка глыну павінна быць прадугледжана пэўная нагрузка на кожнага работніка колгасу, якую ён павінен выканаць. У выпадку сапраўднага недахопу работнай сілы у колгасах неабходна скарыстаць узаемадапамогу, якая практыкавалася ў некаторых колгасах, і заключэнне дагавору ўзаемнай дапамогі з аднаасобнікам. Колгас аднаасобнікам можа дапамагчы машынамі.

Пры гэтых умовах, пры ўмове плянавага і поўнага скарыстання работнай сілы, пасьпех сваячасовай апрацоўкі глыну будзе забяспечаны.

IV. Усю работу перавесці на зьдзелшчыну.

Адным з найбольш важных сродкаў умацавання працдyscyпліны і падвышэння прадукцыйнасці колгаснай працы з'яўляецца зьдзелшчына. Чэрвеньскі пленум ЦК УсеКІ(б), надаючы важнае палітычнае значэнне гэтаму мерапрыемству, запісаў наступнае: «Усе без выключэння работы у колгасах павінны быць арганізаваны на аснове зьдзелшчыны з тым, каб самыя формы зьдзелшчыны былі найбольш простымі і зразумелымі кожнаму колгасніку, і тая колькасць працадзён, якая павінна быць запісана колгасніку ў яго працоўную кніжку, была-б запісана без складаных раз'яскаў, з улікам пры гэтым ня толькі колькасці зробленай работы, але і яе якасці. Саўгасы ў гэтым ужыванні зьдзелшчыны павінны быць такім-жа прыкладам для колгасаў, якімі яны з'яўляюцца ў гэтым арганізацыі вытворчасці і ужывання новых машын». А ўсе работы па прызначэння апрацоўкі глыну павінны быць абавязкова пераведзены на зьдзелшчыну. Увадзенне зьдзелшчыны ёсць найбольш важным момант ва ўсёй падрыхтоўчай рабоце да пераапрацоўкі глыну.

Кожны колгас загадзя павінен выпрацаваць норму на ўсе работы па пяршачнай апрацоўцы зьбіну: расьбізу, мочцы, мненьці і трапаньні. Для складаньня норм выпрацоўкі трэба арыентавацца на найбольш працаздольнага работніка, які дае высокую норму выпрацоўкі. Наагул кажучы, трэба раўняцца на лепшых ударніках у колгасе і толькі тады будзе забяспечана хуткая і сватная пераапрацоўка тэхнічных культур.

У выпадку няправільнага ўстанаўленьня норм выпрацоўкі (у большы ці меншы бок) іх неабходна на ходу зьмяніць.

Праўдзінным колгасам трэба паклапаціцца аб тым, каб кожнаму колгасьніку зьявілася працадні ў яго працоўную кніжку, ня менш, як адзін раз у пяцідзеньку. Найбольш добрасумесных работнікаў колгасу, якія праявілі сябе як лепшых ударнікаў, трэба прэміяваць, ім пачынаць дадатковыя працадні ад 15—20 проц. Тым-жа, якія працуюць дрэнна і не давыпрацоўваюць нормы, такі-ж самы процант трэба зьніжаць.

Зьдзелшчыну патрэбна арганізаваць шляхам ацэнкі работы ў працаднях. Форма ўліку ў працаднях зьяўляецца самай зручнай. У процістаўленьне грашовай ацэнкі працы колгасьніка трэба з усёй рашучасьцю высунуць працадзень. Грашовую ацэнку патрэбна выкінуць як няжыццёвую і шкодную.

Зьдзелшчына значна падвышае прадукцыйнасьць працы. Аб гэтым красамоўна кажуць факты, якія былі зьмешчаны ў нашых цэнтральных газэтах: «Зьвязда», «Савецкая Беларусь», «Колгаснік Беларусі» і інш.

У газэце «Зьвязда» № 200 зьмешчаны допіс аб саўгасе «Ціхоніны» (Рагачэўскага раёну), дзе паказана, як у выніку ўвядзеньня зьдзелшчыны і разгортваньня сьпэнаборніцтва і ударніцтва саўгас хутка скончыў уборку сенажаці. «Брыгада Касьцюковіча і Рыжкова перавыконваюць нормы выпрацоўкі. На касьцю 16 га, уборку і дастаўку сена ў гумно было вызначана 128 рабочых дзён. Брыгада Касьцюковіча і Рыжкова выканала гэта за 96 дзён. Брыгада Касьцюковіча ў калгасе 10 чал. скончыла замест нормы 2,5 га ў дзень—3,9—4 га».

«Колгас Рэс» (Старадароскага раёну) паказвае большавыя тэмпы ўборкі. На 30 ліпеня колгасам скошана 290 га сенажаці, сабраная і складзена ў стагі 25.000 пуд. сена. Уборка сенажаці скончана. Разгорнута ўборка жыта. На 30 ліпеня ўбрана 180 га. Такія вынікі дала зьдзелшчына». («Зьвязда» № 207).

«У колгасе «Ударник» (Гарадоцкая расня) па ліцэйтыве дзяўтаг арганізавалася брыгада жанцоў. Брыгада высунула сустрэчную норму: зжаць 5 га жыта за 2,4 дні замест вызначаных плянам 4 дзен. У выніку правільнай арганізацыі работы на жніве на аснове зьдзелшчыны колгас «Ударник» скончыў уборку жыта 3 жніўня замест 5 паводле пляну. Ударная брыгада жанцоў узяла на сябе абавязак ня зьніжаць тэмпаў і па ўборцы ільну. Ільну ў колгасе 19 га». («Зьвязда» № 209).

«Першае месца па ўборцы ільну займае колгас «Перамога» (Сіроцкая расня), у якім на гэты-ж дзень (15 жніўня) быў ўбраны і замочаны лен з 34 га. Ураджай з 2 га ўжо замочаны і разасланы. Работа па ўборцы і апрацоўцы ільну ў гэтым колгасе праходзіць канвэерам. Уся работа пераведзена на зьдзелшчыну, брыгады прымацованы да пэўных вучасткаў работы. Колгаснікі і брыгады, якія перавыконваюць норму выпрацоўкі, прэміруюцца. Усё гэта забяспечыта 100-проц. выхад колгаснікаў на работу. За апошні час у колгас удзельнічалі 32 бядняцка-серадняцкія гаспадаркі». («Зьвязда» № 228)

Такі эфэкт прадукцыінасыці даюць усе колгасы, дзе зьдзелшчына ўкаранілася і праводзіцца.

Адным з найбольш важных мерапрыемстваў для пасьпяховага правядзеньня прызначанай апрацоўкі ільну зьяўляецца перавод выключна ўсіх работ на зьдзелшчыну. Работа ў сельскай гаспадарцы надта рознастайная. Веснавая работа больш стандартнага парадку: ворыва, пасев, баранаваньне. Але ў час уборкі і пераапрацоўкі тэхнічных культур яна вельмі складаная. Тут работа ня толькі з га, але і з цэнтнэра.

Шмат якія колгасы ў час летніх работ кажуць, што «у нас усе работы пераведзены на зьдзелшчыну», але на справе выявілася, што некаторых галін работ яны ўсё-ж такі ня ўлічылі. Не падумаў і аб перавядзеньні іх на зьдзелшчыну Акрамя таго, зьдзелшчына ў час веснавое сяўбы і ўборкі некалькі адрозьніваецца паміж сабой. У час уборкі людзям патрэбна расставіць па 10—30 чал. так, каб поўнасьцю забяспечыць атпаведны вучастак работы і кожнага зацікавіць у рабоце.

Тое-ж самае мы маем у пераводзе работ на зьдзелшчыну пры пераапрацоўцы ільну. У гэтай рабоце як і ва ўборачнай зьдзелшчыне павінна быць пастаўлена, з аднаго боку, на аснове калектыўнай работы (брыгада), а з другога боку, на аснове анындывідуальнай зацікаўленасці кожнага колгасніка, пасьпяховым выкананьні работы, даручанай усёй брыгадзе.

Пасьпяховы перавод усіх работ на зьдзелшчыну будзе знаходзіцца ў простае залежнасьці ад правільнае арганізацыі ўліку колькасьці і якасьці працы.

Брыгадзір або член праўленьня колгасу павінен абавязкова і рэгулярна, не адкладваючы на «заўтра», запісваць колгасніку ў яго працоўную кніжку колькасьць і якасьць зробленай ім работы, вылічанае ў працадзень. Гэта асабліва важна ў час ўборкі і прышачнае апрацоўкі ільну, бо ў гэты час колгаснікі найбольш заняты работамі і можа атрымацца блытаніна ў запісе працадзень, якая пачынаецца работе колгасу і будзе на-руку кутак у яго шкодніцкай дзейнасьці супроць колгасаў.

V. Арганізацыя працы пры апрацоўцы ільну.

Важнейшымі умовамі, ад якіх будзе залежыць посьпех прышачнае апрацоўкі ільну і наогул тэхнічных культур, зьяўляецца правільная арганізацыя працы. Недахопы пакуль што ў гэтай галіне сьведчаюць іх неабходна тэрмінова ліквідаваць. Адным з найбольш важных недахопаў зьяўляецца наяўнасьць абязьлічкі ў гаспадарках саўгасаў і колгасаў. Зьдзелшчына ня можа існаваць разам з абязьлічкан і ўраўнілаўкай. У гэтай галіне саўгасы павінны паказаць колгаснаму сялянству ўзоры сацыялістычнай арганізацыі працы.

У саўгасах і колгасах павінен існаваць узорны парадак арганізацыі і правядзеньня гаспадаркі, бо яны зьяўляюцца прыкладам для сялян-аднаасобнікаў, якія ўлічваюць усе дадатныя і адмоўныя бакі вядзеньня гаспадаркі ў колгасе. У калектыўнай гаспадарцы кожная машына, трактар, конь—павінны мець прымацаванага работніка, які за яго ўсе адказнасьць перад калектывам.

Сапраўдная зьдзелшчына патрабуе ўліку індывідуальнай працы кожнага работніка. І ні ў якім разе нельга дапуськаць, каб заробатаныя працадні дзяліліся паровну паміж усімі членамі брыгады без уліку кваліфікацыі работнікаў.

Нельга дапуськаць таксама і бюракратычных скажэньняў пры ўжываньні зьдзелшчыны, спробы дыфэрэнцыяваць работы, якія гэтага зусім не патрабуюць, і г. д.

Пры падрыхтоўцы і правядзеньні прышачнай апрацоўкі ільну партыйныя арганізацыі павінны рашуча весьці барацьбу супроць правапартуністычных тэорыяў «чарговасьці» кампаніі. Адначасова з правядзеньнем прышачнае апрацоўкі ільну трэба не забы-

ваць і іншых немалаважных работ, як пабудова і рамонт па-
мешканняў для жывёты, сканчэнне матацёбы і г. д.

Праца ў колгасе павінна быць арганізавана так, каб усямерна
стрыць набываць сацыялістычных звычак працы колгаснікамі.
А таму патрэбна больш шырока скарыстаць брыгадны метад ра-
боты. Бригада з'яўляецца найлепшай арганізацыйнай формай
для сумеснай працы колгаснікаў. Бригада выхоўвае сваіх чле-
наў у духу калектывізму, узаемнай дапамогі і кантролю.

Вялікую ўвагу патрэбна звярнуць на дысцыплінаванасць
колгаснікаў і адказнасць за даручаную ім работу. Гультаі, пра-
гульшчыкі, рвачы павінны ралуча выкрывацца, прыцягвацца да
адказнасці згодна статуту колгасу. З другога боку найбольш
добра сумленныя работнікі — ударны павінны зацвярджацца і прэ-
міявацца.

Масавая работа павінна быць накіравана да таго, каб маса
колгаснікаў усвядоміла задачу падвышэння прадукцыйнасці
працы як асноўную рашаючую задачу, ад вырашэння якой зале-
жыць далейшы ўздым і развіццё колгаснай гаспадаркі.

Колгасная бригада выскунта самам жыццём і з'яўляецца най-
лепшай вытворчай адзінкай. Бригада найбольш гнуткая і павя-
роўная вытворчая адзінка, ужываньне якой дае магчымасць
колгасу хутка справіцца з работай.

Вытворчая гнуткасць брыгады дае месца тым, што: у бры-
гадзе ўстанаўліваецца адзначальнае ў крамліцтве, бригада як
вытворчая адзінка з'яўляецца рухливой часткай колгасу, не пры-
мацованай да тэрыторыі і ня мае сваёй канцылярый.

Вытворчая бригада колгасу арганізуецца ў колькасці адна-
ведна гэтых велічыні работ, якую яна будзе выконваць. Бригадзёр
прызначаецца праўленнем колгасу. Ён асабіста адказвае за ўсю
даручаную яго брыгадзе работу. Бригадзёр атрымлівае вытвор-
чае заданне, размяркоўвае абавязкі паміж членамі брыгады,
усталявае на аснове норм выпрацоўкі тэрмін выканання, вядзе
ўлік колькасці і якасці выканання кожным колгаснікам ра-
боты і назірае за дарученымі яму машынамі, конямі і г. д. Брига-
дзёр вадзіць кожнаму колгасніку працадні ў яго працоўную
кніжку.

Бригады могуць быць арганізаваны спецыяльныя, напры-
клад: полва, церабленьня бульбы, трапаньня бульбы і г. д., ці комбі-

наваньня, напрыклад, ворыва, баранаваньня і пасеву, жніва, возм, малацьбы і г. д. Каля брыгады арганізуецца на доўгі час, дык яна стала, а на кароткі тэрмін для выкананьня пэўнага заданьня — часовая.

Ва ўсіх льнаводных колгасах павінны быць створаны спецыяльныя брыгады, якія праводзяць як уборку льну, так і апрацоўку яго. Брыгада прымацоўваецца да той або іншай канкрэтнай гатункі работ і выконвае яе да канца. Склад брыгады можа зьмяняцца ў залежнасьці ад патрэб у рабочай сіле на той ці іншай рабоце, але асноўнае ядро брыгады ні ў якім разе не павінна зьмяняцца да канца пераапрацоўкі льну. Гэтым самым ліквідуюцца абязьлічкі ў даведзеных работ да канца і атрыманы чыстыя продукты зярна і валакна. Да брыгады павінны быць прымацаваны машыны і цягавая сіла. Прызначаны ў пачатку работ брыгадзёр павінен заставацца ўвесь час да канца работ без зьмены.

Частая зьмена брыгадзёраў значна пашкодзіць усю работу, якая будзе праводзіцца. Кожны колгаснік у час работ павінен дакладна ведаць аб'ём работ, задачу работ і тэрмін яе сканчэньня.

Улічваючы вялікую патрэбу ў хутчэйшай здачы льнавалакна, неабходна як мага хутчэй скончыць усе работы з льном. Для гэтай справы неабходна арганізаваць соцсаборніцтва і ударніцтва. Саборніцтва павінна праходзіць ня толькі паміж колгасамі, але паміж брыгадамі і ўнутры брыгады паміж асобнымі членамі яе.

Шмат якія колгасы ў мінулым годзе зрабілі вялікую поспехную памылку, дазволішы ўбраць колгаснікам спачатку свае неаграмаджаныя плошчы, а потым ужо ўзяцца за колгасное поле. З гэтай прычыны работа колгасу зацягнулася і ўсё шмат у якіх колгасах загінуў ня ўбраным на полі, ці не апрацаваным у гумне. У першую чаргу павінны быць зроблены ўсе работы колгасу па пераапрацоўцы льну, а потым індыўідуальныя работы колгасніка.

Для таго, каб узьняць арганізацыю колгаснай працы на вышэйшую ступень, неабходна дабіцца добрага расстаноўкі сіл і максымальнага іх скарыстаньня. Захаваньне старых спосабаў і метадаў працы, якія застаюцца яшчэ ад дробнай аднаасобнай гаспадаркі і нямешчэ адразу хутка перанесці да новых форм работы,

вельмі пераападжае колгасу у наладжванні гаспадаркі. Рацыяналізацыя сельскай гаспадаркі амаль што непачаты вучастак работы. Трэба як напхутчэнні рухаць гэтую справу рознымі спосабамі, заахвочваючы колгаснікаў і растлумачваючы ім вялікае значэнне рацыяналізатарскай работы. Часцей трэба склікаць вытворчыя нарады і праводзіць збор прапагоў ад колгаснікаў.

Вялікую ролю адыгрывае мерапрыемства па уцягванні жанчын ва ўсе віды работ колгасу. У некаторых колгаснікаў існуе такая думка, што жанчыне можна даручаць ня ўсе работы, а толькі некаторыя, як, напрыклад, уборка і апрацоўка ільну, гародніны і г. д. Некаторыя лічаць, што толькі яны павінны зьяўляцца адзіным выканаўцам усіх работ, звязаных з уборкай і апрацоўкай ільну. Так погляд ёсць шкодным і супроць яго неабходна весці самую рашучую барацьбу. Не павінна быць такога становішча, калі жанчыны будуць усе сілы пакладаць на работу па прышчэпачнай апрацоўцы ільну, а мужчыны вольныя ад іншай работы будуць сядзець, склаўшы рукі. Пры такіх умовах, зразумела, работа па пераапрацоўцы ільну ня будзе поўнасьцю выканана і лен можа загнуць, а гэта ў сваю чаргу адаб'еца на сыравіннай базе лёгкай прамысловасці.

Неабходна, каб усе работы па прышчэпачнай апрацоўцы ільну былі найлепш арганізаваны. Усе працоўныя сілы колгасу павінны быць максімальна скарыстаны. Некаторыя таварышы схільны думаць, што поўнасьцю жаночую працу мы можам скарыстаць толькі тады, калі ў нас усюды будуць арганізаваны ўзорныя дзяццячыя сады і ясьні. Гэта было б добра, але зараз мы ня можам яшчэ забяспечыць усіх дзяцей дзяржаўным, дзяццячымі садамі і ясьнямі. Неабходна ў колгасах у нас сьпешных работ арганізаваць прымытныя дзяццячыя ачагі, напрыклад, даручэнне адной колгасніцы 10—15 дзяцей, прыцягненне забутлек да гэтае справы, каб яны ў часе работ жанчын даглядалі іх дзяцей.

Акрамя таго, існуе проста недаацэнка жаночае працы. Ёсць выпадкі, калі адна і тая-ж па колькасці і характару работа аплатаецца мужчыне і жанчыне неаднолькава. Таксама зусім мала брыгадзіраў колгасніц.

Дырэктывы ЦК КП(б)Б аб уцягненні жанчын колгасніцаў ва ўсе галіны сельскай гаспадаркі колгасамі ажыццяўляюцца вельмі слаба. Масавая растлумачальная работа сярод жанчын

аб арганізацыі працы у калгасе, разьмеркаваньне даходаў і г. д. не паставлена як належыць, а таму калгасьніца нядобра ўсвядоміла сабе ўсю важнасьць і неабходнасьць актыўнага ўдзелу ва ўсіх работах калгасу.

У гэтым годзе па БССР шмат было выпадкаў, калі нават на ўборцы тэхнічных культур у калгасах з 50—60 чал. жанчын выходзіла на работу 10—15 чал. Астатнія займаліся сваёй хатняй справай. Бывалі і іншыя ненормальныя зьвязшчы у парэшэньні працысцыпліны.

Такое становішча надалей заставацца ня можа, таму што нявыхад значнай часткі жанчын у некаторых калгасах на работу і прапушчэньне недысцыплінаванасьці можа значна адбіцца на рабоце, якую прыводзіць котлас па пераапрацоўцы тэхнічных культур.

Саўгасным і калгасным партарганізацыям патрэбна зараз жа ва ўдарным парадку праверыць, як ажыццяўляецца пастанова ЦК аб уцягненьні жанчын ва ўсе віды работы, пры адначасовым масавым уцягненьні жаночае працы ва ўсе галіны калгаснага вытворчасці.

Асабліва ўвагу патрэбна звярнуць на пытаньне правядзеньня масавай работы сярод жанчын, шырока растлумачваючы ім неабходнасьць укараненьня зьдзелшчыні, разьмеркаваньня даходаў калгасу па рабоце ў процілегласьць ураўнілаўцы, якая падтрымае матэрыяльную зацікаўленасьць у рабоце.

У раёнах з пераважна тэхнічнымі культурамі прыцягненьне ўсіх жанчын да працы мае асабліва важнае значэньне. А таму неабходна ўзмацніць культурна-масавую работу сярод калгасніц, прывіваючы ім калектыўныя звычкі ва ўсёй рабоце.

Для правядзеньня работ па прызначнай апрацоўцы ільну магчыма арганізаваць, акрамя агульных, спэцыяльныя жаночыя брыгады, якія цалкам сябе апраўдалі ў час правядзеньня работ па ўборцы ўраджаю.

Неадкладная задача партгэчэек калгасаў і правленьня заключнаецца ў тым, каб забясьпечыць жанчыне магчымасьць аўтадаць машынамі і тэхнікай і такім чынам уключыцца ва ўсе галіны сельскагаспадарчай вытворчасці. На час прызначнай апрацоўкі ільну трэба прымацаваць жанчын да пэўных машын, якія яны павінны вывучаць і працаваць на іх.

Усе пытанні, звязаныя з аўладаннем машынай тэхнікай калгаснікамі, абмеркаваць на жаночых вытворчых нарадах, або дэлегацкіх сходах і там наметць практычныя меры прыемства, якія-б забяспечылі ў мінімальна кароткі тэрмін аўладанне жанчынамі машынай тэхнікай.

Правільная арганізацыя жаночай працы ў калгасах, максімальнае ўдзягненне калгасніц у кампанію прышачнай апрацоўкі ільну і загатоўчую кампанію, звязана адной з асноўных задач масавай работы партарганізацыі ў вёсцы.

Прышачная апрацоўка тэхнічных культур патрабуе мобілізацыі і правільнага скарыстання усіх сіл калгасу. Тэхнічныя культуры і ў прыватнасці лен патрабуюць вялікіх затрат чалавечае працы. Саветская ўлада ўжыла ўсе неабходныя захады, каб механізаваць процэсы апрацоўкі ільну і вызваліць чалавека ад цяжкае працы па яго апрацоўцы.

У гэтым годзе ўпершыню ў ільнаводных раснах працавалі МТС. Рад заводаў выпусцілі значную колькасць уборачных машын і машын па прышачнай апрацоўцы ільну. Аднак, ня гледзячы на ўжытыя захады для механізацыі процэсаў уборкі і пераапрацоўкі тэхнічных культур, асноўныя апэрацыі па пераапрацоўцы ільну будуць робіцца ручным спосабам. Чэрвеньскі пленум ЦК УсеКП(б) па гэтым пытанні заклікаў наступнае: «У гэтым годзе ўборка тэхнічных культур у мінулым годзе асабліва вялікія былі страты, выткіраныя дрэннай арганізацыяй уборачнай кампаніі, пры поўнай адеутнасці механізацыі уборкі. Пры значным росце таварнай прадукцыі па усіх тэхнічных культурах і, улічваючы, што механізацыя толькі пачалася, уборка і прышачная пераапрацоўка ў асноўным будуць і ў гэтым годзе робіцца рукамі і кінным інвэнтаром. У адпаведнасці з гэтым пленум Цэнтральнага камітэту звяртае ўвагу партыйных арганізацый, зямельных органаў і калгасаў на неабходнасць: а) прадуманаі арганізацыі усёй уборачнай кампаніі, на аснове ўдзелу ўсяго калгаснага насельніцтва ва ўборцы і пры суровым ажыццяўленні звыдзельнічыны; б) скарыстоўвання, у асаблівасці ў адносінах ільну і канпель побач з заводамі па прышачнай апрацоўцы, прымітыўных спосабаў палягчэння працы калгаснікаў».

Такім чынам умовы прыршачнай апрацоўкі ільну ў зьвязку з тэхнічнай адсталасьцю механізацыі тэхнічных культур пакуль што яшчэ застаюцца цяжкімі і патрабуюць напружаньня ўсёх сіл для пасьпяховага і поўнага сканчэньня апрацоўкі і здачы (продажу) гатовай прадукцыі дзяржаве.

VI. Організаваць і ў тэрмін здаць прадукцыю ільнавалакна.

Організацыя здачы (продажу) ільнасемя і ільнавалакна дзяржаве зьяўляецца буйнейшай палітычнай кампаніяй, якая павінна правяраць класавую чысьціню і працаздольнасьць нашых партыйных арганізацыяў, праўдальнаў колгасаў і сельсаветаў. Кулакі і іх агенты ў радых нашай партыі опартуністы наспрабуюць пашкодзіць справе рэалізацыі нашай важнай задачы забясьпечаньню сыравінай нашай лёгкай прамысловасьці.

Партыя разам з рабочай класай і колгасным сялянствам, якое дзякуючы шпарым тэмпам разьвіцьця калектывізацыі, стала незьдзіўна апорай савецкай улады ў вёсцы. Будзе вельмі бязьлітасную барацьбу з усімі, хто наспрабуе парушыць мерапрыемствы партыі і савецкай улады па вырашэньні праблемы тэхкультур і забясьпечаньня сыравінай нашай лёгкай прамысловасьці.

Колгаснае сялянства стала ўжо ня толькі асноўнай апорай партыі ў вёсцы, але і цэнтральнай фігурай нашага земляробства. Кулацтва — самая моцная апора капіталістычнай улады зь сыматычнай ліквідацыяй намі як класа на аснове сучаснай калектывізацыі.

Ня глядзячы на рэалізаваную перамогу над усімі буржуазнымі і дробна-буржуазнымі плынямі, якія былі ўнутры партыі (трацкізм, правы ўхл, нацыяналь-опартунізм і г. д.) — нельга разброўвацца і наслабляць сваёй класавай пільнасьці. Мы маем факты, кады ўжо пасля кантуляцыі прызавіроў пачаўся ўхл (Бухарынская група), з боку правых ўхлістаў былі адкрытыя вылазкі. А таму — больш класавай пільнасьці, мацней агольчэньня ўсялякіх спробах працягнуць праваопартуністычныя ўстаноўкі.

Кулацкі характар правага опартунізму ў нашых умовах пільна крэсьляўся не адзін раз. Правыя трымаюць курс на самацек, на зрыў і затармажэньне нашых тэмпаў. У гэты пэрыод (калі тэмпы вырашэюць усе) — правы опартунізм ўнутры партыі застаецца га-

лоунаи небяспёкан. Усе нашы дасягненні, па будаўніцтве социалізму зьяўляюцца вынікам жорсткай барацьбы з опартунізмам. Хто лічыць барацьбу з опартунізмам другараднай справай, лічыць, што гэта справа мінулага—той на справе дапамагае опартунізму.

Правы опартунізм мае саюзьніка ў асобе «левага» опартунізму, які забягае наперад і фактычна змыкаецца з правым. У выніку мы маем права-«лявацкі» блёк, які фактычна дапамагае клясаму ворагу, супроць якога партыя вядзе жорсткую барацьбу і без якой немагчыма было-б весці масы на будаўніцтва социалізму.

«Левы» опартунізм у колгасах выяўляецца ў абароне ўраўнаважанасці, абязьлічкі, барацьбы супроць зьдзелшчыны і г. д.

Такім чынам ня можа быць пасьпяховай барацьбы з аспруналі права опартуністычнай небяспёкан у радых нашай партыі без барацьбы з «левым» опартунізмам, без выкрыцця іх дробнабуржуазных карэньняў.

Зараз, калі партыя ідзе да важнейшай політычнай кампаніі—загатоўвак ільнавалажна і іншых тэхнічных культур—павінна быць поўнасьцю зьвязаная клясавая чужасьць і большавіцкая організацыя пазавых зьяўленьняў партарганізацыі на выкананьне важнейшых політычных кампаній.

Павінен быць поўнасьцю ажыццэўлены паварот у вясковых ячэек да колгаснага і саўгаснага вытворчасьці. Партыйныя ячэйкі саўгасаў і колгасаў павінны дакладна абмеркаваць пляны загатоўчых кампаній тэхнічных культур і мобілізаваць масы на хутчэйшае іх правядзеньне. Комуны і комсамолы павінны быць у першых радых удзячэкаў па выкананьні заданьня партыі аб вырашэньні праблемы тэхнічных культур.

Партыйныя праз ударнікаў павінны ўзяць хватку супраборніцтва і ўдарніцтва па хутчэйшым скарачэньні прамісловай апрацоўкі ільну і здачы гатованай прадукцыі дзяржаве. Вэпыт пачаўшы і ў тых колгасах і саўгасах, дзе праца была арганізавана на аснове камуністычных метадаў, вынікі работы напэцкія. Рат колгасаў ужо здаў дзяржаве ільнасемя і падрыхтоўваецца да здачы ў хуткім часе ільнавалажна.

Пры правядзеньні пяршачнай апрацоўкі ільну і падрыхтоўкі да здачы гатованай прадукцыі дзяржаве патрэбна зьявіць і асаблі-

вую увагу на аднаасобны сектар, які вырабляе яшчэ значную частку таварнай прадукцыі тэхнічных культур. Патрэба шырока разгарнуць масавую работу сярод бядняцка-серадняцкіх мас аднаасобнікаў, звязваючы гэтую работу з далейшым развіццём калектывізацыі.

Трэба разгарнуць масавую работу вакол арганізацыі чырвоных абозаў з ільнавалакном для здачы на загатоўчыя пункты.

Трэба папулярываць льготы, якія даюцца пасудшчыкам ільну. Колегія НКЗ БССР устанавіла наступныя календарныя тэрміны для сканчэння мяцця і трапаньня ільну ва ўсіх раёнах БССР:

У верасні 5 проц. ільнавалакна.

У кастрычніку 20 проц. ільнавалакна.

У лістападзе 30 проц. ільнавалакна.

У снежні 15 проц. ільнавалакна.

У студзені 20 проц. ільнавалакна.

У лютым 5 проц. ільнавалакна.

У сакавіку 5 проц. ільнавалакна.

Здача гатовай прадукцыі ільнавалакна НКЗ БССР устаноўлена ў наступныя тэрміны:

У верасні—снежні 70 проц. ільнавалакна.

• У студзені—сакавіку 30 проц. ільнавалакна.

У кастрычніку 100 проц. ільнатрасты.

Саўгасы і колгасы павінны ўсю сваю работу пабудоваць такім чынам, каб здачу прадукцыі правесці дасканала ва ўстаноўлены тэрмін. Ніякіх адхіленняў ад указаных тэрмінаў не павінна быць.

Партыяныя ячэйкі і сельсаветы павінны правесці шырокую растлумачальную работу сярод бядняцка-серадняцкіх мас аднаасобнікаў аб неабходнасці сваячасова і поўнага здачы ільнавалакна дзяржаве.

Ба ішавіцкімі тэмпамі, канкрэтным операцыйным кіраваннем забяспечым поўнае і сваячасовае выкананне задач па пераапрацоўцы ільнавалакна і ў тэрмін здачу прадукцыі дзяржаве.

Сваячасовае і поўнае выкананне плана заготовак ільнавалакна створыць умовы для бесперабойнай работы нашай лёгкай і адымавальнай прамысловасці і палегчыць цяжкасці ў забяспечанні насельніцтва фабрычна-заводскімі таварамі.

З ІНСТРУКЦЫІ ПА ПЯРШАЧНАЙ АПРАЦОУЦЫ ІЛЬНУ.

І. Сыцілка.

1. Улетку павінны быць выяўлены ўсе плошчы, якія могуць быць скарыстаны для сыцелішч.

2. У сыцелішчных раёнах, у выпадку недахвату сыцелішч, ужываецца можа ільну.

3. Найлепшым сыцелішчам лічацца сенажаці з сярэдняй шчыльнасцю на берагох рэк, раўчакоў і азёр, з нявысокім шчыльным гравастоем. Пасля іх—сухадольныя сенажаці, захаваныя ад ветру, і канюшынішчы. Далей—пожня. На канюшынішчы і пожні лён сыцелюць у тым выпадку, калі ў наступным годзе яны ня пойдучь пад засеў ільну.

4. На гэтых унікаць і зліных, затішныя вільготных, узвышаных, прыступных для ветру і забалочаных пражавых сенажаці.

5. Найлепшым часам для сыцілкі лічацца жнівень і першая палова верасня.

6. Сыцілка павінна рабіцца зараз жа пасля абчосу таловак.

7. Пры абчосванні або абмалоце саломка абавязкова сартуецца раскладан снопам (пры абмалоце снапам) ці раскладкою жмечь (пры абчосванні) на 2—3 сарты, паводле даўжыні і на 2 сарты па калеру: 1-шы—святлазялены або святлажоўты і 2-гі—рэшта колераў (цёмназялёны, буры).

Пры значнай розніцы ў таўшчыні сыцяблінак лён сартуецца і па таўшчыні.

8. Кожны сорт расы лічцца асобна, таксама абраецца і апрацоўваецца.

9. Сыцелюць лён тонкім, роўнамерным пластом. На 1 га расцінаюць прыблізна 2—3 т саломкі, або на 1 га сыцелішча расцілаецца ўраджай прыблізна з 1—1,5 га ільну.

10. Лён, які напалову вылежаўся, пераварачваецца даўгою, тонкаю, зачостраную тычкаю (каля 3 мэтраў) на другі бок.

11. Для нагляданьня за сьцелішчам, ходам лёжкі назначаецца спрактыкаваная адказная асоба. На абавязку яе ляжыць папраўка зьбітых ветрам або скатам разоў ільну, вызначэньне канца вылежкі, паводле ўзятых «спроб» трасты, падсушка апошніх і апрацоўка.

12. Лежка ільну, у залежнасьці ад надвор'я, часу і месца расьцілу, цягнецца ад 2 да 4 тыдняў.

13. Пасьля вылежкі лён падбіраецца і ставіцца ў бабкі для прасушкі, прыблізна да сухасьці канюшыннага сена.

14. Перад зьвязаньнем у снапы (вагою 2—3 кг) траста сартуецца, паводле ступені вылежкі, і снапы па сартах складаюцца асобна.

15. Снапы зараз-жа звозяцца са сьцелішча ў месца схову ў адыну ці пад паветку, а калі гэтых памяшканьняў няма, дык складаюць у окірт.

16. Пасьля уборкі трасты са сьцелішча трэба коннымі або ручнымі граблямі сабраць рэшткі зьбытаннага ільну для апрацоўкі ў рванку.

17. Пры выкананьні ўсіх гэтых работ трэба ўважліва адносіцца да трасты, каб яна ня блыталася, камлі выраўніваліся і г. д.

2. Мочка.

1. Улетку трэба выявіць усе здатныя для мочки вадаемы і прывесці іх у парадак (ачыстка, рамонт і г. д.), а таксама арганізаваць новыя вадаемы (пабудова новых ям, копанак і г. д.)

2. У раёнах мочки ільну, у выпадку недахвату вадаемаў і мачальных ям, ужываюць сьцілку.

3. Мочка робіцца ў натуральных вадаемах (рэчкі, ручаі, азёры, сажалкі і г. д.) са стаячай вадой і праточанай, але ня быстрай, на глыбіні 2,0—2,5 м і ў штучных ямах ці копанках з напусканьнем і выпусканьнем вады. Вада не павінна быць іржаван.

4. У натуральных вадаемах мочка робіцца ў скобяных бале-нах, плытох, або лён проста загрузаецца ў ваду (у невялікіх сажалках).

5. Разьмер скрынак: ня больш 3,5 м шырыні і даўжыні, вышыня 1,25 м. Умяшчальнасьць да 1 т саломы.

Рама скрынкі робіцца з брускоў, а сьценкі і дно ў выглядзе жрат з дошчак.

6. Загрузка скрынак робіцца на беразе вадаему. Снапы закладаюцца старчма: ніжні рад каміямі ўніз, а верхні на яго каміямі ўверх, прыкрываючы сваімі верхавінамі верхавіны ніжняга раду.

7. Платы вяжуцца на беразе вадаему. Тры жэрдкі кладуцца ўніз—адлегласьць паміж кранімі 1 м. На плат ушперах накатаюцца ў 4—5 радоў снапы верхавінамі ў сярэдзіну, каміямі—ў знадворны бок. Зьверху снапоў кладуцца таксама тры жэрдкі і канцы іх моцна зьвязваюць з канцамі ніжніх жэрдак. Каб плат не перакульваўся, яго таўшчыня ў вадзе не павінна перавышаць шырыні.

У плат нагружаецца каля 0,5 тоны ільну.

8. Нагружаныя скрынкі і платы стоўкуюць з берагу ў ваду.

9. Штучныя ямы звычайна капаюць каля паваротаў рэчак, каб вада ў рэчцы стаяла вышэй гэтага месца і ў яму яе можна было легка напускаць. Для спускаваньня вады павінен быць схіл.

10. Ямы і копанкі робяцца па-рознаму. Звычайны разьмер даўжыні 10 м, шырыня 3 м, глыбіня 2 м, а ў копанцы 1,5 м.

У палепшанай яме дно і сьценкі шчыльна абкладаюцца дрэвам, каб у глебу не сыцякала вада з ямы.

У палепшанай копанцы сьценкі робяцца спадзістымі, а не дрэвам не абкладаюцца. Вада ў іх напускаецца з вадаему па жолабе, а для спуску яе пад кут ямы падводзіцца труба з адгутаінай, якая шчыльна затыкаецца шпунтам. Для простае копанкі выкапваецца яма са спадзістымі сьценкамі, дзе натуральным спосабам зьбіраецца вада і ня спускаецца.

Умяшчальнасьць гэтых мацыльня пры адзначаных разьмерах яма—да 7 т саломы, палепшаная копанка—да 6 т і простая—да 3 т.

11. Загрузка снапоў у ямы робіцца таксама, як і ў скрынкі. Укладка пачынаецца ад сьценак у напрамку сярэдзіны, адначасова ў ніжні і верхні рад і робіцца па магчымасьці шчыльная.

У палепшаную копанку снапы кладуцца лежмя, радкам і так, каб камлі аднаго снапа накрывалі верхавіну другога.

Таксама загружаецца і простая копанка, напоўненая вадой: на паверхню апошняе вілкамі кладуць снапы і яны паступова пагружаюцца ў ваду.

12. Перад мочкай таксама, як і перад расьсьцілам, лён павінен сартавацца і мачыцца асобна па сартох.

13. Паверхня загружанага ільну абавязкова павінна быць на 2—3 вяршкі пакрыта вадой. Для гэтага на яго накладваюць розны груз (каменьне, бочкі з вадой і г. д.), а на скрыні і ямы пад груз падкладваюцца дошкі або жэрджі.

14. Загружаныя ямы заліваюцца вадой. Першая вада праз суткі спускаецца і змяняецца сьвежай, а потым кожныя суткі вада спускаецца прыблізна на $\frac{1}{4}$ ямы і зараз-жа дапаўняецца сьвежай.

15. Пад канец мочкі салому імкнецца спускацца на дно мачышчы. Гэтага нельга дапушчаць, груз паступова здымаецца, каб лён быў пад вадой заўсёды на адным узроўні.

16. Мочка, у залежнасьці ад тэмпературы вады, працягваецца 8—15 дзён.

17. Мочка ў скрынях, плытох, палепшаных ямах і копанках праводзіцца дагэтуль, пакуль трэста ні будзе зусім гатован. У простых копанках, дзе вада не змяняецца, мочку канчаюць, калі толькі мокрая салому пачне лёгка ламацца і валакно аддзяляцца ад кастрыцы.

18. За ходам мочкі мачышчык увесь час уважліва назірае.

19. Вызначэньне канца мочкі робіцца выключна на падставе «спроб». З розных месц мачышчы бяруцца спробы наглядчыкам, прасушваюцца і апрацоўваюцца. У апошнія дні такія спробы бяруцца па 2—3 разы на дзень.

20. Па сканчэньні вымачкі ў скрынях і плытох яны зараз-жа выцягваюцца з вады і разгружаюцца. Каб сыякла са снапоу вада, яны шчыльна расстаўляюцца на зямлі, потым разьвязваюцца, а трэста ставіцца ў бабкі для прасушкі і адбелкі.

Пры вымачцы ў палепшаных ямах і копанках вада спускаецца, снапы зараз-жа выкладваюцца і расстаўляюцца для прасушкі і адбелкі.

Пры мочцы ў простых копанках недамочаная салому выгружаецца і расьсьцілаецца на поплаве. Таўшчыня пласту можа быць крыху большай, як пры звычайным расьсьціле. На поплаве

трэста на працягу 6—7 дзён адбеляецца і набывае нормальны выгляд.

21. У палепшаных ямах і копанках дно і сыценкі пасьяля выгрузкі абліваюцца вадой і ёноў загрузаюцца.

У простых копанках, без зьмены вады, наступную партыю можна мачыць толькі праз 1—1,5 месяца.

22. Наипрасьценшан зьяўляецца мочка ў натуральных вадаёмах—у плытох, а таму пры дастатковай іх колькасці яна і рэкамендуецца для шырокага ўжывання.

23. Гатовая трэста, зьвязаная ў снапы (вага 2—3 кг), зьвязецца для ўкладкі ў месца схову.

3. Хаваньне.

1. Для хаваньня трэста складаецца асобна па сартох у накрытых адрывах або пад наветкай з адкрытымі бакамі, а пры адсутнасці такіх памяшканьняў—у скіртах.

2. Ва ўсіх выпадках трэста складаецца на сыцелажах, жэрдаках, гальні або сухой кастрыцы. Апошні спосаб—на лепшы.

Сыцелажы ў накрытых памяшканьнях робіцца на вышыні ад зямлі 20—30 см і ў скіртах—50—60 см.

3. У адрывах і пад наветкамі трэста складаецца ў штабэлі, акуратна, сноп да снапа.

4. Скірты складаюцца круглыя або квадратныя. Лепшым разьмерам лічыцца для круглых дыяметр асновы 7 м, вышыня 9 м; для квадратных 7 м бок квадрату пры той-жа вышыні. Умяшчальнасьць такіх скіртаў 25—30 т трэсты (ураджай з 12—18 га).

5. Большых скірт рабіць ня варта, бо маленькую скірту лягчэй закончваць, і трэсту з такое скірты хутчэй можна апрацаваць, не пакідаючы яе раскрытай.

6. Няскончаныя скірты да наступнага дня закрываюцца раднінамі, саланямі, матамі і г. д. Пры наступнае выбарцы трэсты са скірты для апрацоўкі ня можна пакідаць скірту адкрытай.

7. Скірты павінны ўкладвацца асабліва старанна спрактыкаванымі работнікамі.

Лягчэй і хутчэй складаюцца квадратныя скірты.

8. Сярэдзіна скірты павінна быць вышэй краёў. А таму снапы, абярнутыя камямі ў знадворны бок, кладуцца з нахілам ад сярэдзіны да краёў на 30—35°. Такое ўкладванне забяспечвае ад зацёку ў сярэдзіну дажджавой або сьнегавой вады.

9. Круглая скірта да $\frac{1}{3}$ вышынні паступова пашыраецца, потым паступова звужаецца да верху (таксама, як стагі сена). Квадратная скірта — да паловы вышынні крыху пашыраецца, а з паловы пачынае заканчвацца ў 2-х або 3-х спадзістую стрэшку.

Стрэшка скірты (верхнія 2—3 рады) выкладваецца з бракоўнай трэсты або ільняной саломкі.

10. Бакі скірты павінны мець роўную паверхню. Асабліва шчыльна і гладка «пад шчотку» ўкладаюцца стрэшкі.

11. Трэба памятаць — чым сушэйшаю трэста зложена, тым лепш яна захоўваецца.

12. Правільна зложаная трэста з нормальнай вільготнасцю траціць ад псавання пры захоўванні ў адрыве 1—2 проц., у скірце — 3—5 проц., а пры надбанай укладцы 10—15 проц.

13. Хаваньне саломкі нічым ня розніцца ад хавання трэсты.

14. За хаваньнем назірае вылучаны чатавек, які сочыць за тым, каб трэста не сагравалася, не загінула і не прамакала ад дажджу.

4. Сушка трэсты перад апрацоўкай.

1. Апрацоўка трэсты робіцца асобна па сартох, у парадку вызначанай чаргі. Таксама яна і сушыцца.

2. Сушка праводзіцца ў сунях, лазнях і іншых прымытных сушнях: суні і лазьні павінны быць добра заканапачаны.

3. Падсушка робіцца пры мернай гарачыні ў 60—70°.

Сушка, якая звычайна праводзіцца пры 90° і вышэй, дае трэсту перасушаным, жорсткім і цёмным валакном. Атрымліваецца меншы выхад доўгага валакна і больш кудзелі.

4. Лічыцца, што ў трэсьце павінна аставацца ня больш 6—7 проц. вільгаці (верхаўінкі з трэскам лэмяцца).

5. Для лепшай і больш хуткай сушкі снапы належыць развязаць. Пры насадцы на каласьнік яны павінны растрасацца і расцягвацца ў тонкія пласты і прысланяцца адзін да аднаго роўна, без асаблівага ўшчыльнення.

6. У якасьці апалу, побач з іншымі відамі, належыць скарыстаць кастрыцу.

7. На сканчэнні сушкі, трэста выгружаецца, калі магчыма не адразу, а ў меру прапускання яе праз мяліцу.

8. Мяць гарачую трэсту ня трэба.

9. Пры сушцы неабходна акуратнае абыходжанне з трэстамі, каб унікнуць збытаньня яе, а значыцца і страты.

5. Мяццё.

1. Мяць трэсту трэба так, каб кастрыца па ўсці сыцябе, асабліва ў верхняй яго частцы, была паломана на кавыткі не даўжэй 1 см. Адначасова трэба сціць за тым, каб ватакно не перасякалася і ня рвалася.

2. Наилепшай мяльнай машынай трэба трыць 6-ці парвальную мяліцу, якая працуе на конным прыводзе з лкам абароту на цяцаў 80—90 у мінуту.

3. У залежнасці ад наяўнасці мятц, мяццё робяць на шчыльных мяліцах, а таксама драўляных і вальцавых розных тыпаў.

4. Для падрыхтоўкі трэсты перад пускам у мяліцу да століка апошняй прыстаўляецца раскладны стол даўжынёй 3 м і шырынёй 0,8 м. Да рабочага краю стала прыбываецца дошчачка такой таўшчыні, каб яна была вышэй паверхні стала на 10—12 см. Аб гэтую дошчачку абіваюцца камлі трэсты.

5. Жмені трэсты, у залежнасці ад сухасці і вылежкі, пускаюцца ў мяліцу вагою ад 110—170 г (у сярэднім 140 г), таўшчынёю 4—5 см (абхват пальцаў сярэдняй рукі прі моцным сцісканні).

За адну мінуту ў мяліцу падаецца 25—35 жмень.

6. Той, хто прымае жмені з мяліцы на пауабароту іх, перакручвае і складае на століку ў вязанкі, а дрэзна прамытыя на другім сталё—для паўторнага пропуску.

7. Вязанка з 40—50 жмень тутга зьвязваецца з канцоў дзвюма вяровачкамі.

8. Нормальная работа і прадукцыйнасць мяліцы залежыць ад яе спраўнасці, правільнае ўстаноўкі і рэгулёўкі, ад падачы добра высушанай трэсты і ўмелай падачы ў мяліцу.

9. Пры гэтых умовах трэста прапускаецца праз мяліцу адзін раз.

10. Мяліца ставіцца ў адрыве ці пад паветкай, побач з сушняй.

6. Трапаньне.

1. Ручное трапаньне робіцца, паводле тых спосабаў і хватак, якія практыкуюцца ў раёне.

2. Жменя пры трапаньні павінна прапрацоўвацца наскрозь, г. зн. да аднолькавай чыстаты поля і галоўкі (жменевая апрацоўка). Жменевае валакно не павінна мець кастрыцы больш 2 проц.

3. Высокасортны лён, які лёгка паддаецца трапаньню, апрацоўваецца пасля 2—3 дзен вылежкі. Рэшта ільну трэплецца проста з-пад мяліц.

4. Трапальшчык павінен працаваць наступным чынам: акуратна ўзяць з вязкі жменю сырцу, два-тры разы кароткім, але моцным рухам рукі ўстрасянуць яе, аслабляючы ад сыпучай кастрыцы, потым выраўняць з канцоў і тады ўжо трапаць.

5. Уменьне трапальшчыка заключаецца ў тым, каб сьлізкія ўдары трапла ня былі рэжымі, не разьбівалі валакна, але дастатковымі для выбіваньня кастрыцы і захоўвалі стужкаватасьць валакна.

6. Трапаньне жмені робіцца ў дзьве хваткі: «начарна» і потым «начыста». Для гэтага 2-3 жмені, апрацаваныя начарна, злучаюцца ў адну і трэплюцца начыста.

7. Апрацаваныя жмені раскладваюцца ў даўжыню і асобна: паводле колеру, моцнасьці і мяккасьці валакна; перад канцом работы яны зьвязваюцца ў куліткі вагою 3—4,5 кг.

8. Пры наяўнасьці ў колгасе трапальных колаў яны абавязкова скарыстоўваюцца для апрацоўкі хоць часткі валакна.

9. Для работы на іх трэба папярэдне навучыць трапальшчыкаў на нізкасортным валакне прыблізна на працягу 10 дзён.

10. Работа на коле праводзіцца з захаваньнем тых-жа спосабаў, але толькі больш старанна і акуратна, чым пры ручным трапаньні.

11. У залежнасьці ад якасьці валакна колу надаецца розная хуткасьць абаротаў—ад 120 да 180 у мінуту.

12. Калі трапальшчыкі дрэнна спраўляюцца з сартаваннем валакна і зьвязваньнем, дык вылучаюцца для гэтай работы спецыяльныя сартаўнікі-зьвязвальнікі.

13. Брыгады па трапаньні складаюцца прыблізна з 5 чалавек. Два сартаўнікі разьбіраюць жмені паводле даўжыні, моцнасьці, мяккасьці, і г. д., за выключэньнем колеру валакна. Адзін сартаўнік разьбірае жмені па колеры і два—зьвязваюць іх у куліткі.

14. Рассартаваныя па якасьці жмені ня вяжуць у куліткі, а крыху закручваюць іх у паўабароту, кладуць у асобныя пучкі і з канцоў зьвязваюць іх скруткамі паклі.

15. Гатовае і зьвязанае па сартох валакно здаюць на загатоўчы пункт.

16. Захоўваецца валакно ў чыстых адрынах, сухіх памяшканьнях на насыціле з жэрдак або дошчак і складаецца ў штабэлі ў некаторай адлегласьці ад сыцен.

7. Апрацоўка адкідаў.

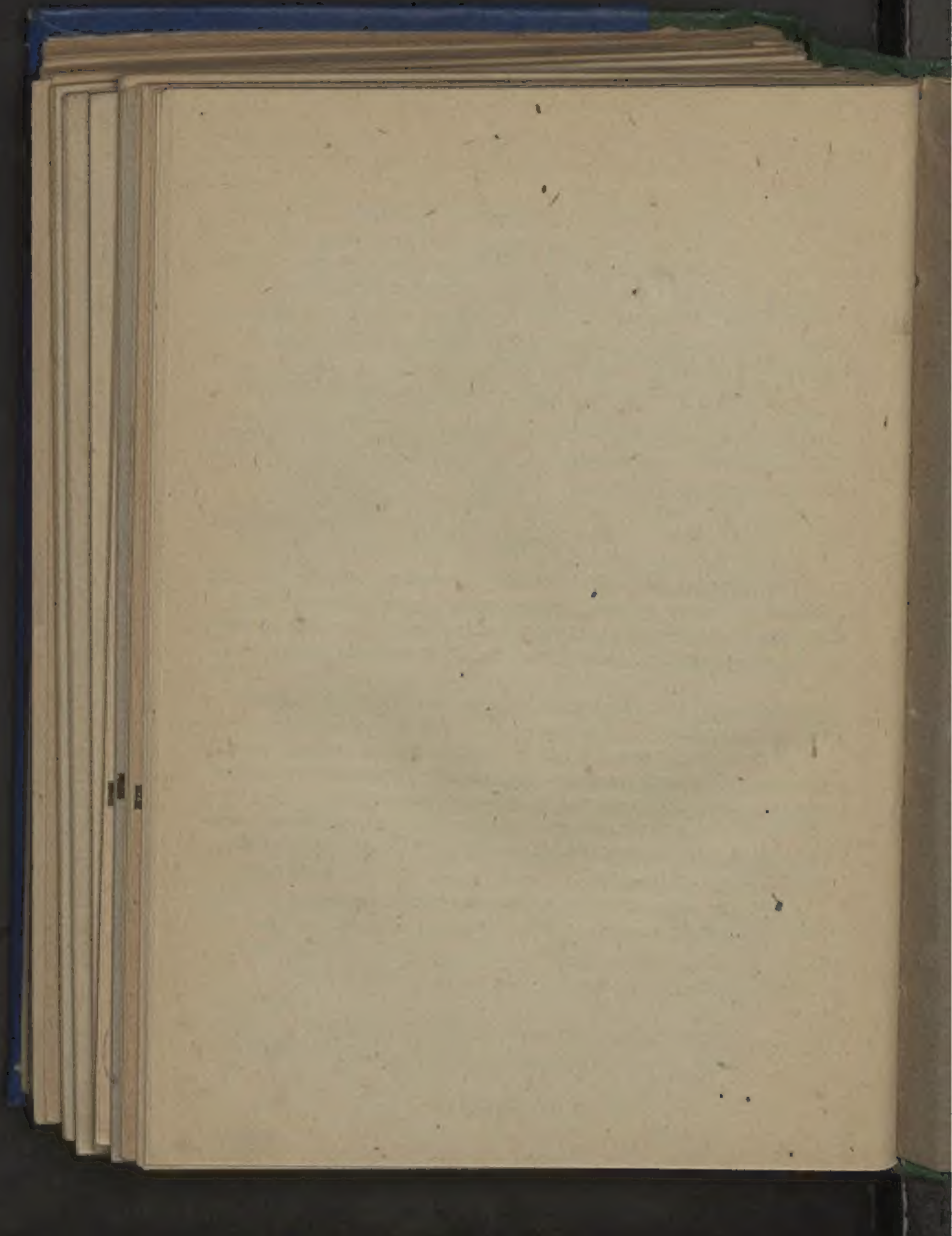
1. Пры ўборцы, хаваньні і апрацоўцы трэсты бывае значная колькасьць розных адкідаў, пераблытаных, паломаных сыцяблоў—«блытанка», брак—зусім кароткая ці падапрэлая трэста і, нарэшце, пакульле—«омельле» пасля мяцьця і «патрэп'е» пасля трапаньня.

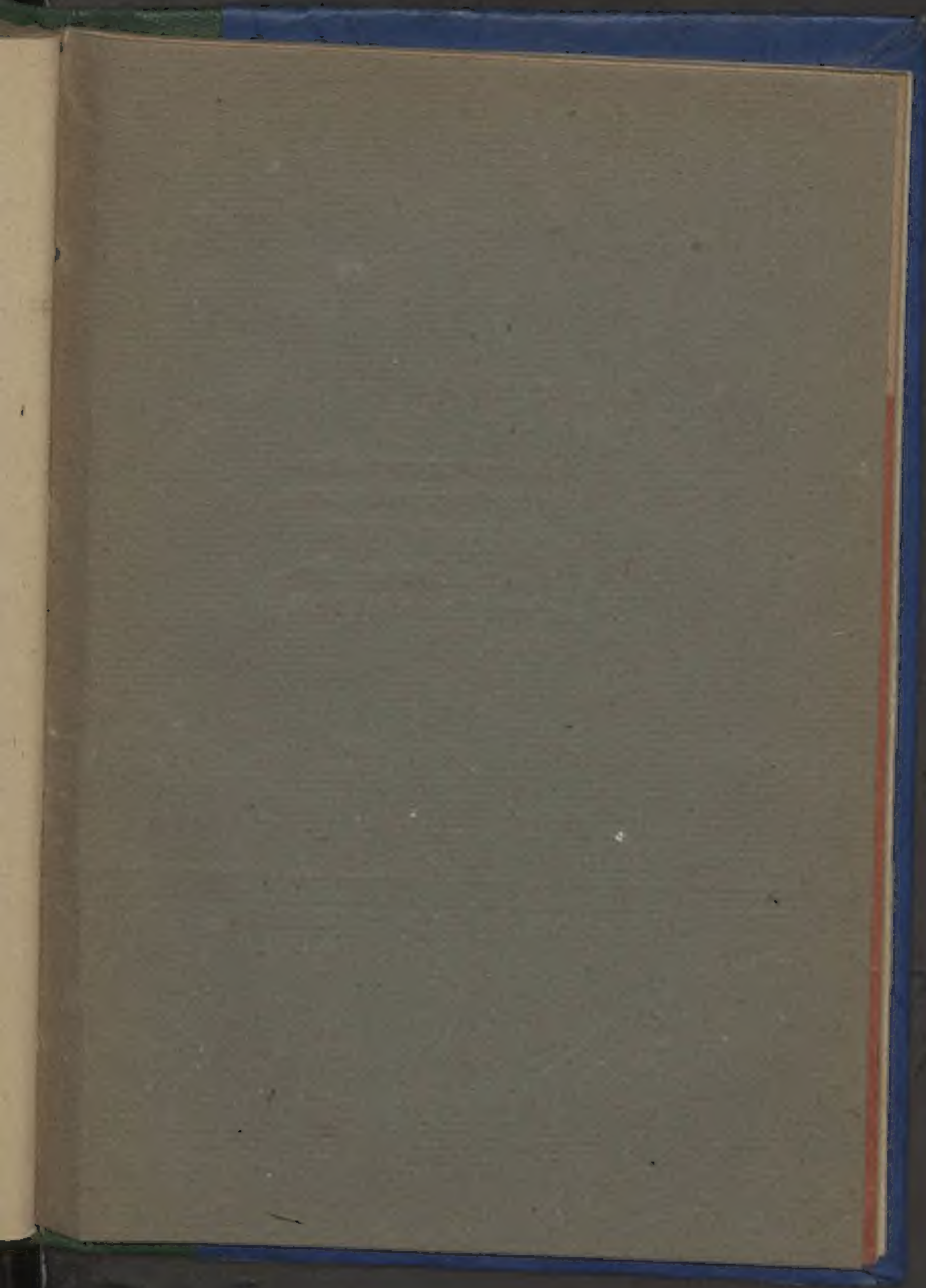
2. Блытанка і брак павінны пераапрацоўвацца ў рванку, а омельле і патрэп'е—у пакульле.

3. Апрацоўка блытанкі і браку заключаецца ва ўзмоцненай сушцы пры высокай тэмпэратуры, мяцьці і ручным устрасаньні, а пры наяўнасьці трапальных калоў—у трапаньні.

4. Моцна зьмяты сырэц вытрасаецца рукамі на таку ад кастрыцы да магчымай чыстаты. Атрыманае зблытанае валакно пераскубаецца рукамі ў рванку.

5. Таксама вытрасаецца на пакульле патрэп'е і омельле; у выпадку патрэбы іх папярэдня прасушваюць і прамываюць.

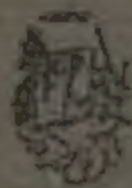
1635

З Ы М Е С Т

ЗА СВАЯЧАСОВУЮ АПРА-
ЦОВУЮ І ЗАДАЧУ ІЛЬНА-
ВАЛАННА ДЗЯРЖАВЕ.

І ІНСТРУКЦЫІ ПА ПАР-
ШАЧНАЙ АПРАЦОВЦЫ
ІЛЬНІ.

ДЗЯРЖАВНАЕ ВЕДЗТВА БЕЛАРУСІ

1921

